Nyhedsbrev, november 2015
Solvens II governancestruktur

Ny ledelsesbekendtgørelse

I mere end et år har forsikringsbranchen afventet offentliggørelsen af den nye ledelsesbekendtgørelse, der definerer kravene til governancestruktur i forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser efter indførelse af Solvens II-reglerne, og herunder definerer kravene til de 4 nøglefunktioner og -personer.

Reglerne er allerede forholdsvist præcist beskrevet i Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed og i Kommissionens tilhørende delegerede forordning (EU) 2015/35 af 10. oktober 2014 om supplerende regler til Europa Parlamentets og Rådets direktiv.

Alligevel har mange i forsikrings- og pensionsbranchen følt sig usikre på, hvordan reglerne skal fortolkes i praksis. Især for mindre organisationer kan ambitionsniveauet i den kommende ledelsesbekendtgørelse, som branchen generelt kender i udkastform, synes som en stor investering, og disse selskaber har vist stor interesse for at kende mulighederne for at forenkle strukturen henset til arten, omfanget og kompleksiteten af deres forretning.

For at skaffe størst mulig klarhed over de kommende regler har KPMG i denne særudgave af Finans Perspektiv samlet de regler, vi har kunnet læse af de europæiske lovtekster, og de signaler, som vi hidtil har opfanget fra Finanstilsynet fra forskellige møder og foredrag for branchen.

Overordnede krav

Den overordnede governancestruktur består af tre "forsvarslinjer", jf. figur 1, hvor første forsvarslinje ejer alle risici og udfører interne kontrolaktiviteter. Anden forsvarslinje udarbejder forretningsgange for overholdelse af bestyrelsens risikoappetit, sikrer overholdelse af reglerne, koordinerer beregning af de forsikringsmæssige hensættelser samt overvåger, at de rigtige kontroller er implementeret og udført. Endelig består tredje forsvarslinje af Intern Audit, der fungerer som direktionens og bestyrelsens garant for, at anden forsvarslinje fungerer effektivt, og der er et tilfredsstillende internt kontrolsystem.

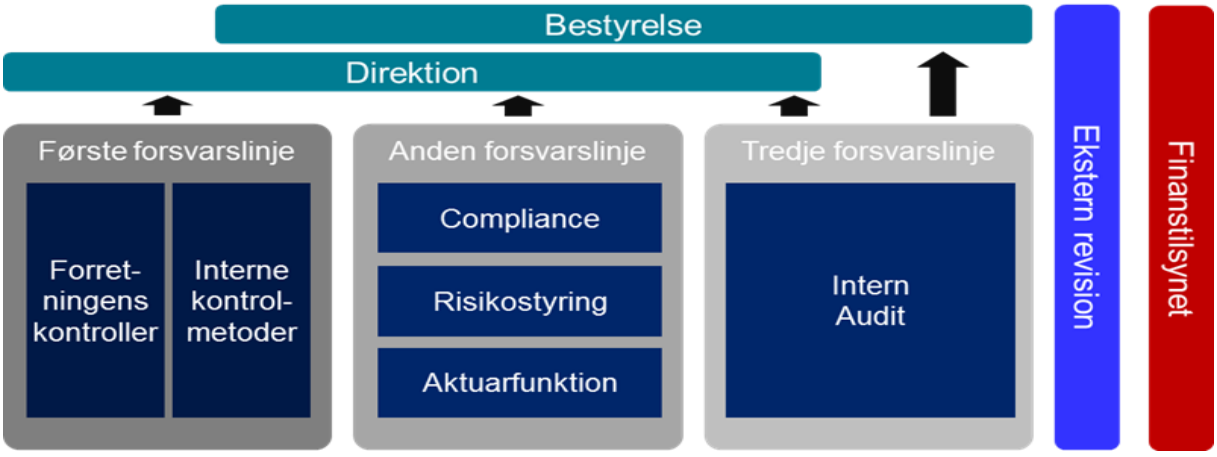

Direktionen skal for hver af de 4 nøglefunktioner udpege en nøgleperson ansat i selskabet, der er ansvarlig for funktionen, og nøglepersonen skal have tilstrækkelige kvalifikationer, viden og erfaring til at kunne varetage rollen (fit & proper godkendelse). Nøglepersoner udpeget inden 31 december 2015, vil som udgangspunkt ikke skulle igennem en formel fit & proper godkendelsesprocedure.

Nøglepersonerne refererer som udgangspunkt til direktionen. Dog gælder, at hvis et selskab udpeger den ansvarshavende aktuar til at varetage nøglepersonsrollen for Aktuarfunktionen, så refererer denne nøgleperson til bestyrelsen. Tilsvarende gælder, at hvis et selskab er underlagt kravene i revisionsbekendtgørelsen eller vælger at udpege en intern revisor, og denne varetager nøglepersonsrollen for Intern Audit, så refererer nøglepersonen til bestyrelsen.

For Compliance, Risikostyring og Aktuarfunktion gælder som hovedregel, at nøglepersonen skal fungere som kontrollant for funktionen. Dvs. der er et "4 eyes principle". Det gælder ikke for Intern Audit, da opgaven her i sig selv er kontrollerende.

Tager man alle disse krav tilsammen uden at forholde sig til proportionalitet og mindre organisationers muligheder for at forenkle governancestrukturen, forventes den nye ledelsesbekendtgørelse at stille krav om, at der udpeges 4 nøglepersoner, og at de tre nøglefunktioner i anden forsvarslinje yderligere bemandes med i alt 3 personer for at sikre "4 eyes principle" i disse funktioner.

Forenklinger

De større forsikringsselskaber og pensionskasser vil kunne organisere sig på en måde, der fuldt ud lever op til de nye krav, uden at ansætte yderligere personale til at varetage rollerne svarende til de nye nøglefunktioner og -personer, men for små og mellemstore organisationer kan de nye regler risikere at blive byrdefulde.
Derfor er det værd at se på lovgivningen og de foreløbige meldinger fra Finanstilsynet om muligheder for at forenkle governancestrukturen for mindre organisationer og for selskaber, der påtager sig mindre komplekse risici.

Vi har nedenfor oplistet en række muligheder, som med stor sandsynlighed kan gennemføres, når man samtidig forholder sig til og sikrer kompenserende foranstaltninger og kan argumentere ud fra betragtninger om hensigtsmæssighed i forhold til organisationens størrelse:

- En person kan varetage flere nøglepersoners roller fra anden forsvarslinje, under hensyntagen til arten, omfanget og kompleksiteten af virksomhedens risici og aktiviteter, hvis interessekonflikter kan håndteres eller undgås, hvis det kan dokumenteres, at den pågældende er tilstrækkelig uafhængig, og hvis det vurderes betryggende i forhold til personens samlede arbejdskapacitet.
- Bestyrelsen har mulighed for at udpege et medlem af direktionen som nøgleperson i anden forsvarslinje under hensyntagen til arten, omfanget og kompleksiteten af virksomhedens risici, hvis det vurderes betryggende i forhold til personens samlede arbejdskapacitet.
- Nøglepersonen for Intern Audit kan godt være udførende. Denne funktion kan således bestå af nøglepersonen alene.
- En nøgleperson for Intern Audit kan godt være ansat i mange forskellige forsikringsselskaber på samme tid.
- For enkelte (skades-)forsikringsselskaber vil nøglepersonen også for nøglefunktioner i anden forsvarslinje kunne være udførende for opgaverne i nøglefunktionen, hvis der samtidig indføres betryggende kompenserende kontrolforanstaltninger.

Det bemærkes, at livsforsikringsselskaber og pensionskasser under kontribution som udgangspunkt klassificeres som komplekse forretninger uanset størrelse, hvilket giver mere begrænsede muligheder for at opnå forenklinger i governancestrukturen og/eller strengere krav til kompenserende foranstaltninger, hvis man alligevel forenkler strukturen.

Det er også værd at nævne, at der er nogle forslag til forenklinger, som KPMG, på baggrund af Finanstilsynets foreløbige udmeldinger i kombination med formuleringen af forordning og direktiv, vurderer næppe vil kunne blive godkendt:

- Nøglepersoner skal være direkte ansat i selskabet. Nøglepersoners opgaver og ansvar kan således ikke outsources.
- Der stilles særlige krav til uafhængighed for nøglepersonen for Intern Audit. Det indebærer umiddelbart følgende begrænsninger.
    - Et medlem af direktionen eller bestyrelsen kan ikke udpeges som nøgleperson for Intern Audit, da det konflikter med funktionens uafhængige vurdering af direktionens udførte kontroller.

- Nøglepersonen for Intern Audit kan ikke samtidig være nøgleperson for andre nøglefunktioner, da det konflikter med uafhængigheden til disse funktioner.
- Nøglepersonen for Intern Audit kan som udgangspunkt heller ikke indgå i det almindelige ledelsessystem i første forsvarslinje, hverken som leder eller medarbejder, da det ligeledes konflikter med Intern Audits uafhængige kontrol med alle væsentlige risici i selskabet.

Outsourcing

For mange mindre organisationer vil det være naturligt at overveje at outsource opgaverne for en eller flere af nøglefunktioner. Under forudsætning af, at outsourcingsaftalen er udarbejdet betryggende i forhold til outsourcingsbekendtgørelsen, og funktionen refererer til den ansvarlige nøgleperson i selskabet, er der gode muligheder for dette:

- Alle 4 nøglefunktioner kan outsources – også til samme leverandør, hvis tilstrækkelig uafhængighed mellem de udførende personer sikres i aftalen.

Der er imidlertid også begrænsninger for outsourcing, som kan ramme de naturlige overvejelser, som de enkelte forsikringsselskaber for tiden gør sig:

- Nøglepersonerne skal være direkte ansat i selskabet og kan ikke outsources.
- Ekstern revisor kan ikke påtage sig rollen som Intern Audit funktion.
- Hvis en deltidsansat nøgleperson samtidig er ansat hos en outsourcingspartner, skal man være varsom for at sikre uafhængighed. Det gælder i særdeleshed, hvis det drejer sig om Intern Audit nøglepersonen, og hvis outsourcingspartneren samtidig leverer ydelser svarende til nøglefunktionerne i anden forsvarslinje, men det gælder også, hvis outsourcing partneren leverer en nøgleperson til anden forsvarslinje og samtidig leverer ydelser svarende til Intern Audit funktionen.

Anbefaling

Hvis et selskab går med overvejelser om at søge tilladelse til en forenklet governancestruktur, anbefaler KPMG, at selskabet overvejer at drøfte deres overvejelser med Finanstilsynet for at sikre holdbarheden i konstruktionen.

Ligeledes anbefaler vi, at selskabet søger råd og vejledning til, hvordan eventuelle kompenserende foranstaltninger kan etableres, og her står KPMGs forsikringsteam altid til rådighed.

Kontakt

Du er velkommen til at kontakte os, hvis du ønsker yderligere oplysninger, eller hvis du har behov for at drøfte konkrete forhold:

Hans Jørgen Andresen
Partner, Audit

5215 0255
hanjandresen@kpmg.com

Anja Bjørnholt Lüthcke
Partner, Audit,

5215 0069
anjabl@kpmg.com

Kristoffer A. Bork
Director, Audit

4074 4855
kbork@kpmg.com

Jan Per Jensen
Partner, Audit

5215 0045
janperjensen@kpmg.com

Mark Palmberg
Partner, Audit

5215 0008
mpalmberg@kpmg.com